

BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI

NGUYỄN VƯƠNG BÌNH

**ĐỊNH HƯỚNG GIÁ TRỊ VĂN HÓA
CỦA HỌC VIÊN ĐÀO TẠO SĨ QUAN TRONG
CÁC TRƯỜNG QUÂN ĐỘI**

Chuyên ngành: Văn hóa học

Mã số: 62310640

TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ VĂN HÓA HỌC

HÀ NỘI - 2017

Công trình được hoàn thành tại:

**TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH**

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Văn Đức Thanh

Phản biện 1: PGS.TS. Phạm Duy Đức

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

Phản biện 2: GS.TS. Nguyễn Xuân Kính

Viện Nghiên cứu văn hóa

Phản biện 3: PGS.TS. Đặng Hữu Toàn

Viện Triết học

Luận án sẽ được bảo vệ tại Hội đồng chấm luận án cấp Trường

Họp tại: **Trường Đại học Văn hóa Hà Nội**

Số 418, đường La Thành, quận Đống Đa, TP Hà Nội

Vào hồi giờ ngày tháng năm 2017

Có thể tìm hiểu luận án tại:

- *Thư viện Quốc gia Việt Nam*

- *Trung tâm Thông tin Thư viện - Trường Đại học Văn hóa Hà Nội*

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài, lĩnh vực nghiên cứu

Học viên đào tạo sĩ quan trong các nhà trường quân đội chính là lực lượng đông đảo kề cận, bổ sung trực tiếp cho đội ngũ cán bộ quân đội. Định hướng GTVH của họ ngay từ khi ngồi trên ghế nhà trường là một bảo đảm quan trọng đối với sự trưởng thành của mỗi cá nhân khi ra trường.

Việc nghiên cứu, làm rõ thực trạng định hướng giá trị văn hóa (GTVH), nhận diện những nhân tố tác động, dự báo xu hướng vận động và những vấn đề đặt ra trong định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan là vấn đề hết sức quan trọng. Từ đó, góp phần giúp cho học viên nâng cao hiệu quả quá trình định hướng GTVH. Đồng thời, là cơ sở cho lãnh đạo, chỉ huy, các tổ chức, lực lượng trong nhà trường quân đội có thể đề xuất các giải pháp giáo dục và tạo mọi điều kiện cho học viên nâng cao khả năng định hướng GTVH, nhằm xây dựng nhân cách, bồi dưỡng bản lĩnh chính trị, nâng cao năng lực công tác cho học viên.

Hiện nay, chưa có công trình nào đi sâu nghiên cứu một cách hệ thống, toàn diện về định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan trong các nhà trường quân đội. Vì vậy, việc thực hiện nghiên cứu “Định hướng giá trị văn hóa của học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội” có ý nghĩa to lớn cả về lý luận và thực tiễn.

2. Mục đích, nhiệm vụ nghiên cứu

2.1. Mục đích nghiên cứu

Làm rõ một số vấn đề lý luận và thực tiễn về định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan, trên cơ sở đó nhận diện xu hướng và vấn đề đặt ra trong định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan thời gian tới.

2.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

- Trình bày một số vấn đề lý luận nghiên cứu định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội.

- Khảo sát, phân tích thực trạng định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội thông qua khảo sát tại Học viện Hậu cần, Trường Đại học Chính trị và Trường Đại học Trần Quốc Tuấn.

- Nhận định những nhân tố tác động, xu hướng và những vấn đề đặt ra trong định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan tại các trường quân đội trong giai đoạn mới.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

3.1. Đối tượng nghiên cứu

Định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội ở nước ta.

3.2. Phạm vi nghiên cứu

3.2.1 Phạm vi vấn đề nghiên cứu

Luận án tập trung làm rõ thực trạng định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội.

3.2.2. Phạm vi không gian

Luận án tiến hành điều tra, khảo sát tại một số học viện, nhà trường đào tạo sĩ quan trong quân đội như Học viện Hậu cần, Trường Đại học Chính trị và Trường Đại học Trần Quốc Tuấn.

3.2.3. Phạm vi thời gian

Nghiên cứu định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội từ năm 2010 - 2015.

4. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu

4.1. Phương pháp luận

Trên cơ sở phương pháp luận duy vật biện chứng và duy vật lịch sử của chủ nghĩa Mác - Lênin, luận án nhìn nhận đặc trưng, tác động qua lại, mâu thuẫn và quá trình vận động, phát triển định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan.

Dựa vào tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng về văn hoá, giáo dục và định hướng GTVH để nghiên cứu, phân tích, đánh kết

quả quá trình định hướng GTVH của học viên; nhận diện xu hướng và vấn đề đặt ra trong định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội.

4.2. Phương pháp nghiên cứu

- Phương pháp tiếp cận liên ngành văn hóa học như triết học văn hóa, xã hội học, tâm lý học, giáo dục học, nhân học... để nhìn nhận và giải quyết các vấn đề về lý luận và thực tiễn định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan.

- Phương pháp phân tích - tổng hợp: Thu thập tư liệu và các công trình nghiên cứu có liên quan, phân tích, nghiên cứu, phản biện và tổng hợp các thông tin từ nguồn tư liệu để xác định những yếu tố, những mối liên hệ bản chất giữa tác động của các chủ thể, môi trường văn hóa, vai trò của GTVH đối với hình thành, phát triển nhân cách học viên.

- Phương pháp so sánh - đối chiếu: Sử dụng các số liệu thống kê để phân tích, so sánh, đối chiếu thấy được sự giống nhau, khác nhau trong hoạt động định hướng GTVH của các đối tượng học viên trong các trường quân đội và với sinh viên đại học ngoài quân đội.

- Phương pháp quan sát tham dự: Quan sát học viên trong quá trình học tập, rèn luyện, giao tiếp, ứng xử, tham gia các hoạt động văn hóa... để nắm thông tin thực tế về đời sống văn hóa và định hướng GTVH của học viên.

- Phương pháp điều tra xã hội học: Thu thập số liệu sơ cấp bằng phiếu điều tra; phân tích kết quả điều tra xã hội học làm cơ sở đánh giá thực trạng định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan ở các trường quân đội. Tổng số phiếu phát ra 309 phiếu, thu về 309 phiếu. Trong đó, Học viện Hậu cần: 103 phiếu; Trường Đại học Chính trị: 103 phiếu và Trường Đại học Trần Quốc Tuấn: 103 phiếu.

Tiến hành phỏng vấn một số học viên, cán bộ quản lý, giảng viên nhằm làm rõ thêm thực trạng định hướng GTVH và tìm ra đặc điểm, phương thức định hướng GTVH của học viên.

- Phương pháp nghiên cứu đại diện: Lựa chọn Trường Đại học Chính trị đại diện cho khối học viên sĩ quan chính trị; Lựa chọn Trường Đại học Trần Quốc Tuấn đại diện cho khối học viên sĩ quan chỉ huy và Học viện Hậu cần đại diện cho khối học viên chuyên môn, kỹ thuật. Thông qua nghiên cứu đại diện để thấy được cái chung, cái toàn thể trong định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan và minh chứng cho những vấn đề mà đề tài luận án đề cập, bàn luận...

5. Câu hỏi và lý thuyết nghiên cứu

5.1. Câu hỏi nghiên cứu

- Định hướng giá trị văn hóa của học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội là gì?

- Định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội hiện nay như thế nào?

- Nội dung, phương thức và đặc điểm định hướng giá trị văn hóa của học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội?

- Xu hướng và vấn đề đặt ra trong định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội thời gian tới là gì?

5.2. Lý thuyết nghiên cứu

Để trả lời câu hỏi nghiên cứu, luận án vận dụng lý thuyết Nhập thân văn hóa làm rõ quá trình định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan quân đội. Quá trình đó gồm ba giai đoạn khác nhau: Tiếp nhận - Thâu hóa - Tỏa sáng GTVH.

6. Đóng góp mới của luận án

Về lý luận, khái quát được quan niệm định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội thời; chỉ ra nội hàm định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội (nội dung - phương thức).

Về thực tiễn, làm sáng tỏ thực trạng định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan; chỉ ra phương thức, đặc điểm định hướng GTVH; nhận

diện xu hướng và những vấn đề đặt ra trong định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan tại các trường quân đội trong giai đoạn mới.

Có thể sử dụng làm tài liệu tham khảo cho học viên, giúp họ nâng cao khả năng định hướng GTVH và cho cán bộ, giảng viên ở các trường quân đội trong nghiên cứu, giảng dạy các môn khoa học xã hội và nhân văn cũng như quản lý các hoạt động văn hóa ở đơn vị cơ sở. Cung cấp luận cứ khoa học cho lãnh đạo, chỉ huy các nhà trường quân đội đề ra chủ trương, biện pháp, góp phần nâng cao hiệu quả hoạt động định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan và chất lượng giáo dục, đào tạo đội ngũ học viên sĩ quan đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới.

7. Kết cấu của luận án

Ngoài phần mở đầu, kết luận, phụ lục và danh mục tài liệu tham khảo, luận án được kết cấu 3 chương.

Chương 1: Tổng quan nghiên cứu, cơ sở lý luận và khái quát về học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội.

Chương 2: Thực trạng định hướng giá trị văn hóa của học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội hiện nay.

Chương 3: Nhân tố tác động, xu hướng và những vấn đề đặt ra trong định hướng giá trị văn hóa của học viên đào tạo sĩ quan.

Chương 1

TỔNG QUAN NGHIÊN CỨU, CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ KHÁI QUÁT VỀ HỌC VIÊN ĐÀO TẠO SĨ QUAN TRONG CÁC TRƯỜNG QUÂN ĐỘI

1.1. Tổng quan nghiên cứu định hướng giá trị văn hóa của học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội

1.1.1. Tổng quan tài liệu nghiên cứu lý thuyết về giá trị, giá trị văn hóa, định hướng giá trị văn hóa

1.1.1.1. Nghiên cứu về giá trị

Vấn đề giá trị được nhiều nhà nghiên cứu quan tâm. Đa số các nghiên cứu đều cho rằng, giá trị phản ánh chân thực đời sống nhận thức và tinh thần của con người một cách tích cực, đóng vai trò định hướng, kiểm soát, điều chỉnh hành vi của cá nhân và xã hội.

1.1.1.2. Nghiên cứu về giá trị văn hóa

Các tác giả trong và ngoài nước Me-giuep, Ec-Hac-Don, Trần Văn Giàu, Ngô Đức Thịnh, Nguyễn Xuân Trường... nghiên cứu GTVH với các hướng khác nhau, trong đó, chủ yếu là về GTVH truyền thống.

1.1.1.3. Nghiên cứu về định hướng giá trị

Các công trình nghiên cứu về ĐHGTV của con người khá phong phú, đa dạng với nhiều tác giả như Phan Huy Lê, Vũ Minh Giang, Nguyễn Quang Uẩn, Thái Duy Tuyên... Các đề tài thường xem thanh niên là nhóm khách thể quan trọng trong quá trình nghiên cứu và tiếp cận dưới nhiều góc độ như tâm lý học, xã hội học, triết học, tiếp cận liên ngành về những giá trị chung, đạo đức, nhân cách...

1.1.1.4. Nghiên cứu về định hướng giá trị văn hóa

Các tác giả như Dương Kiều Hương, Bùi Thanh Thủy, Nguyễn Xuân Trường... khi nghiên cứu về vấn đề này, đều nhấn mạnh vai trò của giáo dục, định hướng GTVH, mà chủ yếu là GTVH truyền thống với hình thành, phát triển nhân cách con người.

1.1.2. Tổng quan tài liệu nghiên cứu thực tiễn về hoạt động định hướng giá trị văn hóa

1.1.2.1. Nghiên cứu thực tiễn về hoạt động giáo dục, định hướng giá trị văn hóa của thanh niên, học sinh, sinh viên

Các công trình của Dương Kiều Hương, Lê Cao Thắng, Bùi Thanh Thủy... đều phân tích thực trạng giáo dục, định hướng GTVH của thanh niên, học sinh, sinh viên. Đồng thời, đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả xây dựng tư tưởng, đạo đức, lối sống và lối sống văn hoá cho họ.

1.1.2.2. Nghiên cứu thực tiễn về hoạt động giáo dục, định hướng giá trị văn hóa của học viên trong Quân đội

Các công trình nghiên cứu của tác giả Đinh Xuân Dũng, Nguyễn Xuân Trường, Hoàng Đình Chiêu... về giáo dục, phát triển GTVH cho sĩ quan trẻ, thanh niên quân đội, đã làm rõ thực trạng và đề ra các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác giáo dục GTVH đối với phát triển nhân cách quân nhân trong Quân đội nhân dân Việt Nam.

1.1.3. Tổng quan tài liệu nghiên cứu dự báo và khái quát những vấn đề đặt ra về định hướng giá trị, định hướng giá trị văn hóa trong bối cảnh hiện nay

Các công trình nghiên cứu về giáo dục, định hướng giá trị, định hướng GTVH đều đề cập ít, nhiều đến những nhân tố tác động, xu hướng phát triển và những vấn đề đặt ra. Tuy nhiên, chưa có công trình nào nghiên cứu xu hướng phát triển và những vấn đề đặt ra đối với định hướng GTVH của học viên các trường quân đội.

Qua tổng quan cho thấy: Các công trình khoa học trên đều đề cập và luận giải nhiều khía cạnh của vấn đề giá trị, GTVH và định hướng GTVH cho các đối tượng... Nhưng dưới góc độ văn hóa học, chưa có công trình nào đi sâu nghiên cứu một cách có hệ thống vấn đề định hướng

GTVH của học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội ở Việt Nam. Vì vậy, đề tài mà luận án lựa chọn là độc lập, không trùng lặp với các công trình khoa học đã công bố.

1.2. Cơ sở lý luận về định hướng giá trị văn hóa của học viên đào tạo sĩ quan

1.2.1. Quan niệm giá trị và giá trị văn hóa

Giá trị được hiểu là tất cả những cái gì mang ý nghĩa tích cực, gắn với cái đúng, cái tốt, cái đẹp, cái có ích, được con người thừa nhận, gán cho nó một vị trí trong đời sống con người hoặc cần đến nó như một nhu cầu. Giá trị đóng một vai trò hết sức quan trọng trong đời sống xã hội.

Giá trị văn hóa là những sáng tạo nhân văn của con người mang ý nghĩa xã hội tích cực, đáp ứng nhu cầu sống của con người và định hướng hành động của con người theo hệ chuẩn chân - thiện - mỹ.

1.2.2. Quan niệm định hướng giá trị và định hướng giá trị văn hóa

Định hướng giá trị là sự tiếp nhận và khẳng định các giá trị mà mỗi con người hướng tới và đóng vai trò quan trọng trong việc hình thành, phát triển nhân cách của họ.

Định hướng GTVH được hiểu là những hoạt động tự thân của các chủ thể, tự tìm kiếm, tiếp nhận và hành động theo các GTVH.

1.2.3. Quan niệm định hướng giá trị văn hóa của học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội

Định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan là sự tiếp nhận, thấu hóa và tỏa sáng GTVH của mỗi học viên và đóng vai trò quan trọng trong việc hình thành, phát triển nhân cách người học viên đào tạo sĩ quan quân đội, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ quân sự.

1.2.4. Nội dung và phương thức định hướng giá trị văn hóa của học viên

* *Nội dung định hướng giá trị văn hóa của học viên:* Các GTVH mà học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội hướng đến bao gồm GTVH chính trị quân sự; nghề nghiệp quân sự; pháp luật, kỷ luật quân sự; trí tuệ, khoa học; đạo đức và GTVH thẩm mỹ.

* *Phương thức định hướng giá trị văn hóa của học viên:* Quá trình định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan được thực hiện thông qua tham gia các hoạt động học tập và rèn luyện thực tế; thông qua tham gia hoạt động CTĐ, CTCT; từ tiếp thu các phương tiện thông tin đại chúng; thông qua sinh hoạt văn hóa, văn nghệ; giao lưu văn hoá quân - dân...

1.3. Khái quát về học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội

1.3.1. Đặc điểm học viên đào tạo sĩ quan

Đặc điểm học viên đào tạo sĩ quan quân đội: Là những quân nhân đang học tập, rèn luyện trong các trường quân đội. Ở họ tuổi đời trẻ, có tiềm năng to lớn về thể chất và tinh thần để tiếp nhận, giác ngộ các GTVH.

Đặc điểm nhiệm vụ đào tạo học viên sĩ quan quân đội: Những nam thanh niên, hạ sĩ quan, chiến sĩ có đủ tiêu chuẩn quy định, được đào tạo thành sĩ quan ở cấp phân đội. Trong quá trình học tập trong nhà trường quân đội, học viên thực hiện các nghĩa vụ, trách nhiệm và quyền lợi của hạ sĩ quan, chiến sĩ. Khi ra trường, tùy theo kết quả học tập, rèn luyện, học viên được phong quân hàm sĩ quan và được phân công công tác tại các đơn vị trong toàn quân.

1.3.2. Một số đặc điểm nhà trường quân đội

Nhà trường quân đội bao gồm các học viện, trường sĩ quan, trường đại học và các cơ sở giáo dục, đào tạo do Bộ Quốc phòng quản lý. Nhiệm vụ chính của nhà trường quân đội là giáo dục, đào tạo, nghiên cứu khoa học và xây dựng nhà trường chính quy mẫu mực. Mục tiêu là đào tạo đội ngũ cán bộ, nhân viên chuyên môn, kỹ thuật cho Quân đội.

Vài nét về các trường được khảo sát như Trường Đại học Trần Quốc Tuấn, Trường Đại học Chính trị và Học viện Hậu cần.

Đặc điểm môi trường văn hoá và đời sống văn hoá của các trường quân đội

Môi trường văn hóa (MTVH), đời sống văn hóa (ĐSVH) trong các trường quân đội vừa mang đặc điểm chung của MTVH, ĐSVH xã hội, vừa mang đặc điểm MTVH, ĐSVH quân sự với những yêu cầu đặc thù của quân đội cả về tổ chức, hoạt động, chức năng, nhiệm vụ. Nó gắn liền với cuộc sống sinh hoạt, học tập, rèn luyện, công tác của học viên. MTVH và ĐSVH đều góp phần nuôi dưỡng các GTVH trong tập thể quân nhân, tạo điều kiện cho sự hình thành, phát triển nhân cách của mỗi học viên.

Tiểu kết chương 1

Đã có nhiều công trình nghiên cứu về giá trị, GTVH, giáo dục và định hướng GTVH. Tuy nhiên, dưới góc độ văn hóa học, cho đến nay, chưa có một công trình nào đi sâu nghiên cứu một cách có hệ thống vấn đề định hướng GTVH của đối tượng cụ thể là học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội. Luận án đã nghiên cứu, phân tích những quan niệm cơ bản có liên quan đến định hướng GTVH; nội dung và phương thức ĐHGTVH của học viên. Bước đầu khái quát một số đặc điểm học viên, nhiệm vụ đào tạo học viên và một số đặc điểm nhà trường quân đội như đặc điểm các trường được khảo sát, MTVH, ĐSVH... có ảnh hưởng đến quá trình định hướng GTVH của học viên.

Chương 2

THỰC TRẠNG ĐỊNH HƯỚNG GIÁ TRỊ VĂN HÓA CỦA HỌC VIÊN ĐÀO TẠO SĨ QUAN TRONG CÁC TRƯỜNG QUÂN ĐỘI HIỆN NAY

2.1. Nội dung định hướng giá trị văn hoá của học viên

2.1.1. Định hướng giá trị văn hoá chính trị quân sự

Cơ bản học viên đã có sự định hướng GTVH chính trị quân sự đúng đắn thể hiện sự giác ngộ về mục tiêu, lý tưởng cách mạng XHCN; kiên định mục tiêu, lý tưởng độc lập dân tộc và CNXH; có bản lĩnh chính trị vững vàng; sẵn sàng công hiến, hy sinh cho Tổ quốc, nhân dân và chế độ XHCN... Tuy nhiên vẫn, còn hạn chế nhất định của một bộ phận học viên trong nhận thức và hành động thực hiện định hướng GTVH chính trị quân sự; chưa thường xuyên rèn luyện, nâng cao bản lĩnh chính trị...

2.1.2. Định hướng giá trị văn hoá nghề nghiệp quân sự

Sự đúng đắn trong định hướng GTVH nghề nghiệp quân sự của học viên còn thể hiện ở sự yên tâm đối với nghề nghiệp mà mình đã chọn; xây dựng kế hoạch học tập và tích cực rèn luyện kỹ năng, kỹ xảo để chuẩn bị cho thực hiện hoạt động nghề nghiệp quân sự sau này. Tuy nhiên, ở một bộ phận học viên vẫn còn có những dao động trong định hướng GTVH nghề nghiệp quân sự; xuất hiện có tâm lý ngại gian khó, ngại khổ, ngại rèn; coi trọng lợi ích kinh tế, vật chất. Thậm chí, có một số học viên coi việc vào quân đội để thăng quan tiến chức, để kiếm tiền đã làm cho một số học viên trong quá trình học tập đã có những nhận thức, hành vi sai trái dẫn đến những hậu quả đáng tiếc.

2.1.3. Định hướng giá trị văn hoá pháp luật, kỷ luật quân sự

Tình hình chấp hành pháp luật nhà nước và kỷ luật quân đội của học viên trong các trường quân đội có nhiều biến chuyển rõ rệt. Học viên không chỉ nhận thức đúng, chấp hành một cách tự giác pháp luật và kỷ luật, định

hướng GTVH pháp luật, kỷ luật quân sự còn tạo cho học viên dững dưng khí đầu tranh khắc phục những nhận thức, hành vi sai trái và toan tính chấp hành không nghiêm pháp luật nhà nước, điều lệnh, điều lệ của quân đội. Tuy nhiên, ở một số học viên chưa xây dựng được ý thức tự giác chấp hành kỷ luật, mức độ rèn luyện kỷ luật và thái độ, trách nhiệm đối với đơn vị chưa cao... Vẫn còn xảy ra những hiện tượng vi phạm kỷ luật như: chơi lô đề, cơ bạc, bỏ ngũ, uống rượu, bia... Việc thực hiện lễ tiết tác phong, duy trì các chế độ trong ngày, trong tuần của một số học viên chưa nghiêm túc...

2.1.4. Định hướng giá trị văn hoá trí tuệ, khoa học

Đa số học viên đã thấy được động lực, cách thức để tiến hành việc học tập, rèn luyện như thế nào và việc học tập, rèn luyện trở thành thói quen, sự say mê, ý thức tự giác của học viên. Nhiều học viên đã có kế hoạch cá nhân để phấn đấu học tập, rèn luyện, biết tự điều chỉnh, rút kinh nghiệm trong quá trình học tập, công tác, biết vận dụng nhưng tri thức đã học vào thực tiễn hoạt động quân sự; tinh thần quyết tâm khắc phục khó khăn, nỗ lực học tập, rèn luyện, hoàn thành tốt nhiệm vụ của mình. Bên cạnh đó, định hướng GTVH trí tuệ, khoa học vẫn còn tồn tại những hạn chế nhất định. Động cơ, thái độ, trách nhiệm trong học tập, rèn luyện của một bộ phận không nhỏ học viên chưa cao, thiếu tích cực, tự giác; kết quả học tập không đều, tỷ lệ học viên giỏi còn thấp...

2.1.5. Định hướng giá trị văn hoá đạo đức

Đa số học viên đã biết sống có trách nhiệm, có lòng nhân ái, biết thương yêu tôn trọng con người, suy nghĩ và hành động của họ luôn gắn với tập thể, vì tập thể, chưa bị sa vào vòng xoáy của những nhu cầu, thị hiếu thấp hèn. Đây chính là kết quả của việc định hướng đúng đắn GTVH đạo đức của học viên. Tuy vậy, ý thức tu dưỡng, rèn luyện đạo đức của một số học viên còn hạn chế; đánh giá thấp các phẩm chất đạo đức như đoàn

kết, tình đồng chí, đồng đội; thái độ trọng tình nghĩa, đạo lý... Một số ít học viên có thái độ thờ ơ, chưa quan tâm đến gìn giữ và phát huy hình ảnh người học viên, một số trường quân đội đã phải kỷ luật buộc thôi học với một số học viên có biểu hiện bất lương, vi phạm đạo đức quân nhân.

2.1.6. Định hướng giá trị văn hoá thẩm mỹ

Nhận thức và năng lực thẩm mỹ của số đông học viên đã được định hình và phát triển ở mức độ nhất định. Học viên đã nhận thức được cái hay, cái đẹp của cuộc sống và hoạt động quân sự. Biết xúc động, khâm phục trước những hành động đẹp, những tấm gương sáng... trong học tập, rèn luyện, trong thực hiện lễ tiết tác phong quân nhân, trong đời sống quân ngũ. Tuy nhiên, vẫn còn một bộ phận học viên chưa thấy hết vai trò của GTVH thẩm mỹ trong hoàn thiện nhân cách học viên, chưa thấy được những giá trị cao đẹp, thiêng liêng của nghề nghiệp quân sự; thiếu toàn diện trong cảm thụ, đánh giá các GTVH thẩm mỹ. Ảnh hưởng không nhỏ đến sự đánh giá và thái độ lựa chọn, tiếp nhận, ủng hộ cái đẹp, đấu tranh phê phán cái xấu, xót thương trước cái bi, khâm phục cái cao thượng trong nhiều lĩnh vực khác nhau của cuộc sống.

2.2. Phương thức định hướng giá trị văn hóa của học viên

2.2.1. Định hướng thông qua học tập và rèn luyện thực tế

Học tập, rèn luyện thực tế là kênh chủ yếu để học viên thực hiện định hướng đối với hệ thống GTVH. Thông qua các hoạt động này, học viên có thể rút ra những kinh nghiệm cho mình để điều chỉnh nhận thức, hành vi, từ đó nâng cao hơn nữa khả năng, hiệu quả định hướng GTVH.

2.2.2. Định hướng thông qua tham gia hoạt động công tác đảng, công tác chính trị

Khi tham gia hoạt động CTĐ,CTCT, học viên đã có điều kiện thuận lợi để định hướng GTVH, tự điều chỉnh nhận thức, hành động của mình

đáp ứng yêu cầu chuẩn mực GTVH chung. Tuy nhiên, một bộ phận còn học viên chưa nhận thức được tiềm năng, vai trò của phương thức này.

2.2.3. Định hướng tiếp thu giá trị văn hóa thông qua các phương tiện thông tin đại chúng

Với những thông tin, tri thức, GTVH do các phương tiện thông tin đại chúng đem lại, đa số học viên có sự định hướng đúng đắn. Số đông học viên đã coi đây là kênh quan trọng để định hướng GTVH.

2.2.4. Định hướng thông qua tham gia sinh hoạt văn hóa, văn nghệ

Thông qua việc thường thức hay tham gia các hoạt động văn hóa, văn nghệ, học viên có thể lựa chọn, tiếp nhận các GTVH một cách tích cực, chủ động nhất, đồng thời họ tự điều chỉnh nhận thức và hành động theo các GTVH đó. Đây cũng là phương thức ĐHGTT thu hút sự quan tâm của khá đông học viên.

2.2.5. Định hướng thông qua giao lưu văn hoá quân - dân

Thông qua thực tiễn hoạt động giao lưu văn hóa với nhân dân, học viên không chỉ tiếp nhận, mà còn tự kiểm chứng mức độ phù hợp và khả năng định hướng GTVH của mình đến đâu. Mặt khác, thông qua hoạt động này, người học viên sẽ thể hiện được những phẩm chất tốt đẹp của người quân nhân cách mạng, sự chính quy trong lễ tiết, tác phong, thái độ kính trọng dân, giúp đỡ nhân dân... chính điều này càng tô thắm và khẳng định các GTVH trong nhân cách của họ.

2.3. Đặc điểm định hướng giá trị văn hóa của học viên

Tính đậm đặc trong định hướng giá trị: Là sự “ưu trội” hay mức độ ảnh hưởng lớn của các GTVH quân sự trong quá trình ĐHGTT và sự hình thành nhân cách của học viên.

Tính chủ đích trong định hướng giá trị: Là sự hướng đích một cách chủ động, rõ ràng của các hoạt động trong quá trình ĐHGTT của học viên.

Tính kiểm soát chặt chẽ trong định hướng giá trị: Là sự phản ánh đặc thù của tổ chức và hoạt động quân sự. Nó thể hiện ngay từ hoạt động tiếp nhận GTVH phải có sự lựa chọn, sàng lọc, thẩm định kỹ càng và đảm bảo vai trò cũng như sự phù hợp của các GTVH đối với sự hình thành nhân cách người học viên đào tạo sĩ quan.

Tính cộng đồng trong định hướng giá trị: Nó xác lập sự đồng đều về vị thế xã hội của mọi chủ thể quân sự, không có sự phân tách giữa các tầng lớp như ở một số tổ chức xã hội khác.

Tiểu kết chương 2

Đánh giá thực trạng định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan đã có những kết quả tích cực. Đa số học viên đã có sự định hướng đúng đắn với các GTVH, từ đó góp phần quan trọng trong hình thành, phát triển và hoàn thiện nhân cách người học viên, đáp ứng yêu cầu, đòi hỏi của thực tiễn quân sự. Tuy nhiên, bên cạnh mặt tích cực, vẫn còn những hạn chế, bất cập.

Định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan mang những đặc điểm chung định hướng GTVH của thanh niên, học viên, sinh viên cả nước, nhưng có những khác biệt riêng, phản ánh đặc điểm tổ chức, hoạt động quân sự và môi trường văn hóa quân sự. Nó thể hiện rõ ở tính đậm đặc, tính chủ đích, tính kiểm soát chặt chẽ và tính cộng đồng trong ĐHG... Hoạt động định hướng GTVH của học viên cũng được tiến hành thông qua nhiều phương thức khác nhau, trong đó, chủ yếu là thông qua học tập và rèn luyện thực tế.

Chương 3

NHÂN TỐ TÁC ĐỘNG, XU HƯỚNG VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA TRONG ĐỊNH HƯỚNG GIÁ TRỊ VĂN HÓA CỦA HỌC VIÊN ĐÀO TẠO SĨ QUAN

3.1. Nhân tố tác động đến định hướng giá trị văn hóa của học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội

3.1.1. Những tác động từ bên ngoài nhà trường quân đội

Thứ nhất, sự tác động từ những biến động phức tạp của tình hình thế giới thời gian tới.

Thứ hai, tác động thuận chiều của tình hình kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội trong nước.

Thứ ba, những tác động tiêu cực của mặt trái nền kinh tế thị trường, toàn cầu hóa; những hạn chế của tình hình chính trị, xã hội và sự chống phá của các thế lực thù địch.

Thứ tư, yêu cầu, nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc và xây dựng Quân đội trong giai đoạn cách mạng mới đặt ra ngày càng cao.

3.1.2. Những tác động từ bản thân nhà trường quân đội

Thứ nhất, tác động từ các chủ thể giáo dục đối với quá trình định hướng GTVH của học viên.

Thứ hai, tác động từ đặc thù của môi trường sư phạm quân sự có tổ chức và kỷ luật chặt chẽ.

Thứ ba, tác động từ sự phát triển của nhiệm vụ giáo dục, đào tạo trong nhà trường quân đội.

Thứ tư, tác động từ các điều kiện đảm bảo về cơ sở vật chất, trang thiết bị cho hoạt động giáo dục, đào tạo.

3.2. Xu hướng định hướng giá trị văn hóa cho học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội

3.2.1. Xu hướng tiếp tục giữ vững định hướng của các giá trị văn hóa đóng vai trò quan trọng trong phát triển nhân cách học viên

Xu hướng định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan vẫn, đang và sẽ là tiếp tục giữ vững sự định hướng của các GTVH đóng vai trò quan trọng trong hình thành, phát triển toàn diện nhân cách học viên đào tạo sĩ quan - nhân cách “Bộ đội Cụ Hồ”. Các GTVH ưu trội mà học viên đào tạo sĩ quan quân đội hướng đến như các GTVH chính trị quân sự; nghề nghiệp; pháp luật, kỹ luật; trí tuệ, khoa học; đạo đức, thẩm mỹ..., trong đó GTVH đạo đức; GTVH chính trị quân sự và GTVH nghề nghiệp quân sự vẫn sẽ được coi trọng hàng đầu.

3.2.2. Xu hướng lệch chuẩn trong định hướng giá trị văn hóa

Có thể sẽ xuất hiện xu hướng sự lệch chuẩn trong định hướng GTVH của học viên. Lệch chuẩn ở đây được hiểu là tình trạng các chủ thể định hướng tiếp nhận giá trị không phù hợp với định hướng GTVH và quan điểm đường lối của Đảng; xa rời các GTVH của dân tộc, Quân đội; coi nhẹ các giá trị tinh thần, đề cao các giá trị vật chất tầm thường hoặc không nhận thức đúng đắn về định hướng GTVH...

3.3. Những vấn đề đặt ra trong nâng cao định hướng giá trị văn hóa của học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội trong thời gian tới

3.3.1. Vấn đề giải quyết mâu thuẫn trong nâng cao định hướng giá trị văn hóa của học viên

Mâu thuẫn giữa GTVH cần phải có trong nhân cách của học viên đào tạo sĩ quan với các yếu tố phản giá trị, phản nhân văn do tác động tiêu cực của mặt trái tình hình kinh tế, xã hội và sự chống phá của các thế lực phản động đưa lại.

Mâu thuẫn giữa yêu cầu nâng cao chất lượng định hướng GTVH nhằm hoàn thiện nhân cách học viên đáp ứng đòi hỏi ngày càng cao của sự

nghiệp xây dựng quân đội trong giai đoạn mới với thực trạng hạn chế trong định hướng GTVH của học viên.

Mâu thuẫn giữa sự ổn định của chương trình, nội dung, hình thức giáo dục GTVH với sự biến đổi phức tạp của các GTVH và nhu cầu văn hóa ngày càng đa dạng, phức tạp, có xu hướng tăng lên của học viên

Mâu thuẫn giữa yêu cầu nâng cao định hướng GTVH góp phần hoàn thiện nhân cách học viên với sự thiếu tích cực, tự giác trong định hướng GTVH của một bộ phận học viên.

3.3.2. Vấn đề phát huy vai trò của bản thân học viên trong tự nâng cao định hướng giá trị văn hoá

Hiệu quả việc định hướng GTVH của học viên phụ thuộc vào khả năng tự định hướng giá trị của mỗi học viên trong các trường quân đội. Tự định hướng GTVH là một quá trình khó khăn, gian khổ, phức tạp đòi hỏi phải phát huy cao độ tính tích cực, tự giác, vượt lên khó khăn của học viên. Điều này đòi hỏi học viên phải có ý chí quyết tâm cao, nghị lực lớn.

3.3.3. Vấn đề xây dựng môi trường văn hoá và đời sống văn hoá lành mạnh làm tiền đề, điều kiện để học viên định hướng giá trị văn hoá

Vấn đề xây dựng môi trường văn hoá

Nói đến vai trò của MTVH, chủ yếu nói đến tác động tổng thể của những điều kiện nuôi dưỡng, vun đắp, phát triển những GTVH trong con người và cộng đồng. MTVH góp phần thiết lập, thực hiện trao truyền, định hướng hệ thống GTVH. MTVH càng tốt đẹp, sự định hướng GTVH của học viên càng đúng hướng, đồng thời cũng là điều kiện thuận lợi hình thành nhân cách của học viên. Điều đó đòi hỏi các tổ chức, lực lượng trong nhà trường quân đội phải hết sức nỗ lực, tham gia xây dựng MTVH tốt đẹp, lành mạnh làm tiền đề để học viên định hướng GTVH.

Vấn đề xây dựng đời sống văn hóa

Với tính chất đặc thù của hoạt động quân sự, yêu cầu mỗi quân nhân phải hao tổn rất nhiều về thể lực và trí lực. Do đó, nhu cầu hưởng thụ các chương trình, hoạt động, sản phẩm văn hoá trong đời sống quân đội rất cao, nhất là trong điều kiện tổ chức và hoạt động quân sự hầu hết đều nằm gọn trong khuôn viên của các đơn vị, hầu như tách hẳn với môi trường bên ngoài, cho nên điều kiện để thoả mãn nhu cầu văn hoá tinh thần của bộ đội còn gặp rất nhiều khó khăn. Việc đáp ứng và nâng cao ĐSVH tinh thần cho học viên sẽ đem ĐSVH tinh thần phong phú, lành mạnh trong các trường quân đội, trên cơ sở đó góp phần quan trọng vào việc nâng cao khả năng định hướng GTVH của học viên.

3.3.4. Vấn đề phát huy vai trò các chủ thể giáo dục trong nâng cao định hướng giá trị văn hoá của học viên

Cấp ủy, tổ chức đảng là lực lượng lãnh đạo mọi mặt của đơn vị, cấp ủy, tổ chức đảng cần có những quan tâm thích đáng đối với hoạt động định hướng GTVH của học viên.

Các cơ quan chức năng cần tiếp tục làm tốt công tác tham mưu cho lãnh đạo, chỉ huy nhà trường trong chỉ đạo, xây dựng kế hoạch, chương trình giáo dục, đào tạo, nghiên cứu khoa học, các hoạt động chính trị, tư tưởng, xây dựng đời sống văn hóa...

Đối với chủ thể chỉ huy, quản lý học viên cần phát huy vai trò quan trọng trong cụ thể hóa và tổ chức thực hiện nghị quyết lãnh đạo nhằm nâng cao hiệu quả công tác giáo dục GTVH cho học viên.

Đoàn Thanh niên cần phải xây dựng tổ chức vững mạnh, đủ khả năng thu hút học viên tham gia sinh hoạt và hoạt động.

Đội ngũ giảng viên cần nâng cao trách nhiệm của mình trong quá trình giảng dạy, truyền thụ các GTVH cho học viên thông qua các bài giảng trên lớp và phát huy vai trò tiên phong, gương mẫu về đạo đức, lối sống; phải thực sự là những tấm gương sáng để học viên noi theo.

Tiểu kết chương 3

Từ những vấn đề lý luận định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan và trên cơ sở đánh giá thực trạng định hướng GTVH của học viên những năm vừa qua, luận án đưa ra những nhận định về các nhân tố tác động cũng như dự báo xu hướng vận động và những vấn đề đặt ra trong định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan quân đội những năm tới.

KẾT LUẬN

Định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan là quá trình biến đổi những giá trị, chuẩn mực của xã hội, quân đội thành các phẩm chất, năng lực và giá trị của mỗi cá nhân. Thực chất, đó là quá trình học viên tự giác lựa chọn, tiếp nhận, thâm hóa các GTVH xã hội, quân sự thành những GTVH riêng của cá nhân, đồng thời cũng là quá trình tỏa sáng GTVH thông qua thực tiễn học tập, rèn luyện của học viên.

Đội ngũ học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội là lực lượng kế cận trực tiếp cho đội ngũ cán bộ quân đội tham gia trong sự nghiệp xây dựng quân đội, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới. Định hướng GTVH của họ ngay từ khi ngồi trên ghế nhà trường là một bảo đảm quan trọng đối với sự trưởng thành của mỗi cá nhân khi ra trường. Định hướng GTVH có vai trò quan trọng trong việc nâng cao nhận thức của học viên đào tạo sĩ quan đối với các GTVH, các chuẩn mực xã hội nói chung, cũng như tiêu chuẩn người cán bộ quân đội mà Nghị quyết 94-NQ/ĐUQSTW của Quân ủy Trung ương xác định. Định hướng GTVH còn là phương thức phát triển hoàn thiện phẩm chất nhân cách của mỗi học viên. Sự lĩnh hội các GTVH, các chuẩn mực xã hội thông qua giáo dục và tự giáo dục, kết hợp chặt chẽ giữa giáo dục với hoạt động thực tiễn... sẽ giúp cho học viên nâng cao hiệu quả quá trình định hướng GTVH, khả

năng vươn tới hoàn thiện các phẩm chất nhân cách và năng lực của mình, quyết tâm hoàn thành tốt nhiệm vụ học tập, rèn luyện để trở thành người cán bộ quân đội. Đồng thời, có thái độ đấu tranh kiên quyết với các hành vi phản giá trị, phản nhân văn trong đời sống xã hội cũng như trong nhận thức, tư tưởng của mọi người.

Khi đề cập đến ĐHGT hay định hướng GTVH thường được hiểu theo hai hướng, đó là sự tác động, giáo dục, định hướng từ bên ngoài vào và sự lựa chọn, định hướng từ bên trong các chủ thể định hướng. Hướng nghiên cứu của luận án về định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan quân đội theo hướng thứ hai. Đó là quá trình tích cực, nỗ lực vươn lên của mỗi học viên nhằm tiếp nhận, thấu hóa và tỏa sáng GTVH. Các GTVH ưu trội mà học viên hướng đến trong định hướng GTVH như GTVH chính trị quân sự; GTVH nghề nghiệp quân sự; GTVH pháp luật, kỷ luật quân sự; GTVH trí tuệ, khoa học; GTVH đạo đức và GTVH thẩm mỹ.

Thông qua kết quả điều tra xã hội học; qua thăm dò, trực tiếp trao đổi với học viên cũng như kết quả tổng kết trên các mặt hoạt động của các trường ĐHTQT, HVHC và ĐHCT cho thấy, đa số học viên đã nhận thức được sự cần thiết của định hướng GTVH đối với sự hoàn thiện nhân cách bản thân và có sự định hướng GTVH một cách đúng đắn. Kết quả định hướng GTVH đã góp phần quan trọng vào hình thành, phát triển nhân cách người học viên đào tạo sĩ quan, đồng thời giúp người học viên xác định rõ chức trách và khả năng hoàn thành tốt các nhiệm vụ được giao. Tuy nhiên, bên cạnh mặt tích cực, vẫn còn những hạn chế, bất cập. Một bộ phận học viên chưa nhận thức đúng đắn vai trò của các GTVH; chưa thấy được tính toàn diện trong định hướng GTVH góp phần hoàn thiện nhân cách học viên; hoặc coi trọng giá trị vật chất, kinh tế... dẫn đến hành động thực hiện định hướng GTVH chưa đúng đắn, lệch chuẩn; chưa nhận thức và giải

quyết đúng đắn các quan hệ lợi ích, chưa vượt qua được những tác động xã hội tiêu cực thậm chí vi phạm chuẩn mực văn hóa diễn ra ở mức nghiêm trọng... Bên cạnh đó, các tổ chức, lực lượng chưa thực sự phát huy tốt vai trò của mình trong giáo dục, định hướng GTVH cho học viên. Nhận thức và tác động của các chủ thể giáo dục có lúc chưa theo kịp với đòi hỏi của thực tiễn định hướng GTVH của học viên.

Định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan mang những nét riêng biệt, phản ánh đặc điểm tổ chức, hoạt động quân sự và môi trường văn hóa quân sự. Định hướng GTVH của học viên cũng được tiến hành thông qua nhiều phương thức khác nhau như thông qua học tập và rèn luyện thực tế; thông qua tham gia các hoạt động CTĐ, CTCT; định hướng từ tiếp thu các phương tiện thông tin đại chúng; tham gia sinh hoạt văn hóa, văn nghệ và thông qua giao lưu văn hoá quân - dân. Trong đó, định hướng GTVH thông qua học tập và rèn luyện thực tế là chủ yếu. Định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan còn mang những đặc điểm riêng thể hiện ở tính đậm đặc, tính chủ đích, tính kiểm soát chặt chẽ và tính cộng đồng trong ĐHGTT...

Thời gian tới, các nhân tố như tình hình kinh tế, chính trị, xã hội trong nước và quốc tế; yêu cầu, nhiệm vụ của cách mạng, Quân đội trong giai đoạn cách mạng mới; đặc thù của môi trường sư phạm trong các nhà trường quân sự như tác động từ các chủ thể giáo dục đối với quá trình định hướng GTVH của học viên; tác động từ sự phát triển của nhiệm vụ giáo dục, đào tạo trong nhà trường quân đội; từ các điều kiện đảm bảo về cơ sở vật chất, trang thiết bị cho hoạt động giáo dục, đào tạo... sẽ tiếp tục vận động và phát triển, tác động đến định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan. Trên cơ sở tác động của các nhân tố trên, trong định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan có thể xuất hiện xu hướng khác nhau, trong đó

có hai xu hướng chủ yếu. Đó là xu hướng tiếp tục giữ vững định hướng của các GTVH đóng vai trò quan trọng trong phát triển nhân cách học viên và xu hướng lệch chuẩn trong định hướng GTVH. Hai xu hướng trên tồn tại như hai mặt đối lập, ảnh hưởng đến định hướng GTVH cũng như hình thành nhân cách của học viên.

Từ thực trạng định hướng GTVH của học viên, để nâng cao định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội trong thời gian tới cần phải giải quyết tốt những vấn đề đặt ra. Đó là phải giải quyết những mâu thuẫn trong nâng cao định hướng GTVH của học viên như mâu thuẫn giữa GTVH cần phải có trong nhân cách của học viên với các yếu tố phản giá trị, phản nhân văn do tác động tiêu cực của mặt trái tình hình kinh tế, xã hội và sự chống phá của các thế lực phản động đưa lại; mâu thuẫn giữa yêu cầu nâng cao chất lượng định hướng GTVH nhằm hoàn thiện nhân cách học viên đáp ứng đòi hỏi ngày càng cao của sự nghiệp xây dựng quân đội với thực trạng hạn chế trong định hướng GTVH của học viên; mâu thuẫn giữa sự ổn định của chương trình, nội dung, hình thức giáo dục GTVH với sự biến đổi phức tạp của các GTVH và nhu cầu văn hóa ngày càng đa dạng, phức tạp, có xu hướng tăng lên của học viên và mâu thuẫn giữa yêu cầu nâng cao định hướng GTVH góp phần hoàn thiện nhân cách học viên với sự thiếu tích cực, tự giác trong định hướng GTVH của một bộ phận học viên. Bên cạnh đó là giải quyết vấn đề đặt ra đối với bản thân học viên là phải có nhận thức đúng đắn, phát huy xu hướng tích cực, đồng thời khắc phục có hiệu quả những lệch chuẩn văn hoá để định hướng GTVH một cách đúng đắn. Phát huy vai trò tích cực của các chủ thể giáo dục trong nhà trường như cấp ủy, tổ chức đảng; chỉ huy, quản lý học viên; các cơ quan chức năng; đội ngũ giảng viên; Đoàn Thanh niên... có biện pháp phù hợp trong giáo dục GTVH, xây dựng MTVH, ĐSVH...

Việc nghiên cứu toàn diện định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội là cơ sở đánh giá đúng đắn thực trạng cũng như nhìn nhận rõ ràng xu hướng và vấn đề đặt ra trong định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan trong thời gian tới. Kết quả nghiên cứu định hướng GTVH của học viên có thể sử dụng làm tài liệu tham khảo cho học viên trong học tập, rèn luyện, giúp học viên nâng cao nhận thức và định hướng đúng đắn đối với các GTVH. Đồng thời, cung cấp luận cứ khoa học cho lãnh đạo, chỉ huy các nhà trường quân đội đề ra chủ trương, biện pháp nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo, xây dựng đội ngũ học viên đào tạo sĩ quan đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới.

Định hướng GTVH của học viên đào tạo sĩ quan trong các trường quân đội là vấn đề khoa học mới mẻ, phạm vi rộng và phức tạp liên quan đến nhiều ngành khoa học khác nhau, vì vậy cần được tiếp tục đầu tư nghiên cứu ở nhiều góc độ tiếp cận, với sự quan tâm của nhiều nhà khoa học. Những vấn đề được trình bày trong luận án là kết quả nghiên cứu bước đầu, tác giả mong muốn sự cộng tác, giúp đỡ của các nhà nghiên cứu. Đây là cơ sở quan trọng để tác giả tiếp tục nghiên cứu vấn đề này một cách sâu sắc, toàn diện hơn, góp phần thiết thực vào sự nghiệp đào tạo đội ngũ cán bộ Quân đội nhân dân Việt Nam trong giai đoạn mới.

DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH ĐÃ CÔNG BỐ
LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN

1. Nguyễn Vương Bình (2014), Giáo dục giá trị văn hóa cho học viên đào tạo sĩ quan quân đội, *Văn hóa nghệ thuật*, (366), tr.115-118.
2. Nguyễn Vương Bình (2017), Định hướng giá trị văn hóa của học viên sĩ quan quân đội, *Văn hóa nghệ thuật*, (394), tr.103-106.
3. Nguyễn Vương Bình (2017), Định hướng giá trị văn hóa của học viên sĩ quan quân đội, *Văn hóa nghệ thuật*, (397), tr.110-113.